

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/189861,Promocja-albumu-Czas-bestii-Terror-w-okupowanej-Polsce-1939-1945-Gdansk-30-sierpn.html>
18.05.2024, 21:04

Promocja albumu „Czas bestii. Terror w okupowanej Polsce 1939-1945” - Gdańsk, 30 sierpnia 2023

„Te zdjęcia, wykonywane w różnych okolicznościach, wytrącają ze świętego spokoju, poruszają serca i sumienia, wołają o prawdę i sprawiedliwość” - napisał w przedmowie do albumu premier Mateusz Morawiecki. W Gdańsku odbyła się promocja nowego wydawnictwa IPN z udziałem prezesa Instytutu dr. Karola Nawrockiego.

Spotkanie promujące odbyło się w gościnnych murach Muzeum II Wojny Światowej. Uczestników spotkania przywitała dyrektor Wydawnictwa IPN Karolina Imianowska. Następnie głos zabrał pomysłodawca publikacji - dr Karol Nawrocki:

Tą przerażającą i okrutną okupację niemiecką i sowiecką w czasie II wojny światowej amerykański historyk nazwał

zapomnianym holocaustem. To przerażające zjawisko można opisać na wiele sposobów i choć statystyka jest najbardziej bezdusznym z nich, to jeśli uświadomimy sobie, że w czasie II wojny światowej zginął co piąty obywatel Rzeczypospolitej, a Polska po roku 1945 miała tylko trzydzieści tysięcy osób z wyższym wykształceniem i sto tysięcy osób ze średnim wykształceniem [...] jeśli uświadomimy sobie, że zginął co piąty ksiądz katolicki i co piętnasty nauczyciel, to w tym bezdusznym, statystycznym ujęciu przekonamy się, jak straszna była okupacja niemiecka i sowiecka – mówił dr Karol Nawrocki.

Instytut Pamięci Narodowej [...] poszukuje także innych dróg ukazania tego co bardzo emocjonalne, straszne i okrutne. Stąd chciałem przekazać wyrazy uznania dyrektorowi Biura Edukacji Narodowej dr. Adamowi Pleskaczyńskiemu, który podjął się tego trudnego zadania wyselekcjonowania takich zdjęć, które prezentują [okupację] w sposób emocjonalny, przejmujący, ale przede wszystkim zgodny z prawdą, bo taka jest misja Instytutu Pamięci Narodowej – zaznaczył prezes IPN.

Główną część spotkania wypełniła dyskusja wokół publikacji. Uczestniczyli w niej wybitni historycy: dr Adam Pleskaczyński, autor książki, dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN i dr hab. Grzegorz Berendt, dyrektor Muzeum II Wojny Światowej. Moderował ją zastępca dyrektora Muzeum II Wojny Światowej dr Marek Szymaniak.

Jak podkreślał autor publikacji, była to najtrudniejsza książka w jego życiu. *Powstało bardzo dużo książek na temat okupacji niemieckiej i sowieckiej [...] natomiast tyle lat po wojnie i nie powstała taka jedna duża, obszerna publikacja przedstawiająca ogrom tych zbrodni w postaci ikonograficznej [...] Instytut Pamięci Narodowej podjął się tego zadania – mówił dr Adam Pleskaczyński. Jak zaznaczył dr hab. Grzegorz Berendt, dzięki warstwie ikonograficznej książka ma szansę dotrzeć do młodszego pokolenia.*

Retransmisja spotkania promującego książkę będzie dostępna na kanale IPNtv 1 września.

***

Liczący 1200 archiwalnych zdjęć album jest największym wydanym zbiorem fotografii prezentującym oblicza niemieckiego i sowieckiego terroru na okupowanych w latach II wojny światowej ziemiach polskich. Przedstawiono w nim eksterminację polskiej inteligencji i ponurą codzienność okupowanej Polski: masowe egzekucje, aresztowania, pacyfikacje polskich wsi, ale również zagładę ludności żydowskiej, deportacje, wywózki na roboty przymusowe do Niemiec i do sowieckiego Gułagu, funkcjonowanie więzień i wszelkiego rodzaju obozów.

W przedmowie do książki prezes IPN dr Karol Nawrocki zaznaczył, że od lat jesteśmy świadkami wypierania lub przynajmniej marginalizowania treści opisujących martyrologię polską: „Mówiąc wprost, mamy do czynienia z niezwykle groźnym zjawiskiem upowszechniania niewiedzy, co prowadzi do ignorancji, a ta z kolei jest idealnym podglebieniem do kwestionowania skali polskich ofiar II wojny światowej – w końcowym etapie tego procesu może dojść do całkowitego zrównania ofiar z katami, a nawet do zamiany ich ról”. Ponadto podkreślił, że wydaniem tego albumu Instytut Pamięci Narodowej chciałby przypomnieć „o bezmiarze zbrodni i cierpienia, którego doświadczano w czasie II wojny światowej na okupowanych ziemiach polskich, i jednocześnie złożyć hołd milionom ofiar: Polakom, Żydom i przedstawicielom wszystkim pozostałym narodowości zamieszkujących przedwojenną Polskę”.